



Migrationsminister Tobias Billström  
Justitiedepartementet

2011- 06-10

### Rätt till familjeåterförening

I tidigare skrivelse den 14 januari 2010 uttryckte undertecknande organisationer oro över att barn som ansöker om familjeåterförening, vid svensk beskickning, riskerar att av formella skäl aldrig få sin ansökan prövad. Detta då de i *avsaknad av legal ställföreträdare* inte kan anhängiggöra sin ansökan. Vi påtalade då att vi anser att en sådan ordning strider mot FN:s konvention om barnets rättigheter, särskilt mot artiklarna som stadgar att ett barns ansökan om familjeåterförening ska behandlas på ett positivt, humant och snabbt sätt samt att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Migrationsministern svarade i brev daterat den 14 april samma år att ett arbete pågick för att se över om ändringar i regelverket var nödvändiga.

Att en ändring av regelverket är nödvändig uppmärksammades av Migrationsöverdomstolen i beslutet MIG 2009:17, daterat den 14 maj 2009. Domstolen menade att det ”vore önskvärt att det under sådana förhållanden fanns en möjlighet att exempelvis genom förordnande av offentligt biträde eller god man ge barnen en behörig ställföreträdare som kunde anhängiggöra och föra deras talan om rätt till uppehållstillstånd”. Domstolen konstaterade att det emellertid inte ankommer på domstol utan på lagstiftaren att närmare överväga en sådan möjlighet. Frågan om ställföreträdarskap har även tagits upp av Migrationsöverdomstolen i mål UM 9536-10, daterat den 17 mars 2011, då ett överklagande avvisas för att den uppgivne fadern i Sverige inte har kunnat visa att han är ställföreträdare för sina tre minderåriga barn.

Det krav på styrkt identitet för uppehållstillstånd som blivit följden av Migrationsverkets tolkning av tidigare domar från Migrationsöverdomstolen har fått till följd att möjligheterna till familjeåterförening ytterligare drastiskt begränsats. Domen som avkunnats av Migrationsöverdomstolen i mål UM 8325-10, daterad 2011-05-12, har inte avhjälpt detta. Sammantaget leder den rådande ordningen alltså till att barn nekas en

materiell prövning och att barn som har rätt till familjeåterförening berövas denna rätt. Utöver detta omöjliggör *kravet på medgivande* från den andra föräldern i vissa fall en återförening, då föräldern är försvunnen eller fängslad.

Som vi tidigare påtalat är detta mycket tragiskt då det drabbar familjer som splittrats till följd av flykt från krig, konflikt och förföljelse och däribland många barn. Att familjer inte får sin rätt att leva tillsammans prövad får särskilt allvarliga konsekvenser för både den härvarande parten och den sökande. Avsaknaden av en materiell prövning kan leda till att barnet försöker resa till Sverige för att lämna in en ansökan här. En resa som ofta är förenad med mycket stora faror och risker för utnyttjande och övergrepp. Att i sammanhanget hävda att risken för människohandel är anledningen till att barnen nekas prövning, leder till att deras rättigheter urholkas. Individuella bedömningar måste alltid göras, där samtliga relevanta omständigheter beaktas och utreds.

Vi menar att den ordning som för närvarande råder förvägrar ett stort antal familjer rätten att återförenas och att detta strider mot barnkonventionen. Vi möter dagligen drabbade familjer som väntat under alltför lång tid och för vilka situationen är oerhört påfrestande. Undertecknade organisationer är medvetna om regeringens överenskommelse med Miljöpartiet men vore tacksamma för att få veta närmare vilka åtgärder som kommer att vidtas.

Anders Sundquist  
Kanslichef, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar

Elisabeth Dahlin  
Generalsekreterare, Rädda Barnen

Ulrika Årehed-Kågström  
Generalsekreterare, Röda korset

Katarina Olofsgård,  
Direktor, Sociala Missionen

Véronique Lönnerblad  
Generalsekreterare, UNICEF Sverige

cc:  
Barn- och äldreminister Maria Larsson  
Integrationsminister Erik Ullenhag